

De socialistische Oktoberrevolutie van 1917, 90 jaar later

Herwig Lerouge

Marxistische Studies Nr. 80, 2008

De Oktoberrevolutie en de stichting van de Sovjet-Unie waren met voorsprong de belangrijkste gebeurtenis van de twintigste eeuw.

Niet alleen voor het Sovjetvolk, dat in veertig jaar is overgegaan van lijfeigenschap, van een achterlijke economie, van de meest afschuwelijke miserie, van analfabetisme en koloniale verdrukking van de nationale minderheden, naar een moderne staat, de tweede economie ter wereld, het land met het grootste aantal ingenieurs en wetenschappers, het eerste land dat een satelliet in een baan rond de aarde bracht, een land waar zesentwintig nationaliteiten samenleefden met respect voor de rechten van alle minderheden, een land dat in staat is geweest om zonder hulp van buitenaf de oorlogsmachine van de nazi's te stoppen terwijl de kapitalistische landen van West-Europa zich na nauwelijks enkele weken hebben overgegeven.

De Oktoberrevolutie en de stichting van de Sovjet-Unie waren met voorsprong de belangrijkste gebeurtenis van de twintigste eeuw voor de landen die door de grote imperialistische machten gekoloniseerd en uitgebuit werden. Door de grootgrondbezitters en de kapitalisten omver te werpen heeft de Oktoberrevolutie een einde gemaakt aan de gevangenis der volkeren, zoals men toen het tsaristische Rusland noemde. De Oktoberrevolutie, zegt Stalin ter gelegenheid van haar tiende verjaardag, heeft die nationale en koloniale revoluties volbracht in de Sovjet-Unie, niet in naam van haat en concurrenten tussen naties, maar in naam van wederzijds vertrouwen en broederlijke verzoening van de arbeiders en boeren van de volkeren van de Sovjet-Unie, niet in naam van het nationalisme, maar in naam van het internationalisme. Ze heeft getoond dat het burgerlijk nationalisme, dat naties van elkaar doet afsplitsen en de haat tussen de arbeiders van de verschillende naties versterkt, niet de enige manier is om de strijd voor nationale bevrijding te voeren. Ze heeft rechtstreeks bijgedragen aan de groei van de revolutionaire beweging in China, in Korea, in Indonesië en in India en aan de uiteindelijke overwinning in die landen, in Indochina en in Cuba en later ook aan de dekolonisatiebeweging in Afrika.

De Oktoberrevolutie en de arbeidersbeweging in Europa

Maar het punt dat ik zou willen benadrukken in deze toespraak gaat over de bijdrage van de Oktoberrevolutie en de Sovjet-Unie aan de arbeidersbeweging in Europa.

De omverwerping van de Russische bourgeoisie heeft de bourgeoisie van de hele wereld laten weten dat de arbeidersklasse effectief in staat was om haar te verslaan, om het kapitalisme omver te werpen en een nieuwe sociale orde in te stellen.

Voor de eerste keer in de geschiedenis van de mensheid heeft de arbeidersklasse zich opgewerkt tot de heersende klasse. Ze heeft de leugen ontmaskerd van de sociaaldemocraten die beweren dat de vreedzame overgang naar het socialisme mogelijk is via het burgerlijk parlementarisme.

In oktober van het jaar 1917 heeft de arbeidersklasse voor de eerste keer in de geschiedenis van de mensheid de gronden, de fabrieken, de transportmiddelen en de

distributienetwerken van de grootgrondbezitters en de kapitalisten veroverd en veranderd in sociale eigendom. Tegenover het burgerlijk parlementarisme heeft ze de socialistische macht van de sovjets van arbeiders en boeren geplaatst. De Oktoberrevolutie heeft aangetoond dat de revolutionaire weg tot resultaten leidt en dat de vreedzame overgang naar het socialisme via verkiezingen, die door de sociaaldemocratie wordt aangehangen, een illusie is. Nergens heeft de sociaaldemocratie sindsdien het tegendeel kunnen bewijzen.

De Europese bourgeoisie was bezeten door de angst voor de verspreiding van de revolutie. Zo erg zelfs dat ze sociale hervormingen heeft moeten toestaan die ze tot dan toe rabiaat had afgewezen. Als de arbeidersbeweging die sociale maatregelen heeft kunnen afdwingen van het patronaat dan is dat zowel te danken aan het bestaan van de Sovjet-Unie als aan de eigen, soms harde en heroïsche strijd en niet aan de sociaaldemocratische partijen die in de burgerlijke regering zaten.

In ons land waren er drie algemene stakingen nodig (in 1893, 1902 en 1913) maar vooral de Oktoberrevolutie om voor de arbeiders "maar nog niet voor de vrouwen" het algemeen stemrecht af te dwingen in 1919. De dag na de wapenstilstand van 11 november 1918 riep de Belgische koning Albert I de liberale partij, de katholieke partij en de Belgische Werkliedenpartij (de voorloper van de Socialistische Partij) bijeen in het dorpje Loppem om het te hebben over maatregelen om de orde te handhaven eens de soldaten gedemobiliseerd waren. De schrik zat er goed in bij de burgerij en die was nog groter geworden door de oprichting van revolutionaire Duitse soldatencomités in Brussel, zoals er zowat overal in Duitsland werden gevormd.

Op die bijeenkomst in Loppem werd beslist twee socialistische ministers in de regering op te nemen en het algemeen kiesrecht voor mannen in te voeren, zonder een voorafgaande grondwetswijziging. De belangrijkste drijvende kracht achter deze operatie was Emile Francqui, de grootste bankier van België, directeur van de almachtige Société Générale. Dit was de eerste concrete uiting van hulp die het socialistische Rusland, dat zelf nog niet stabiel was, kon bieden aan de sociale strijd van de arbeidersklasse in de kapitalistische landen.

Er was een nieuwe algemene staking nodig in 1919 maar vooral de Oktoberrevolutie en de schrik voor het overwaaien van de revolutie voordat in 1921 de achturige werkdag en de 48-urenweek werd ingevoerd. Voor die eisen waren al tientallen arbeiders gevallen onder politiekogels, waaronder die van Chicago, die fameuze eerste mei van 1886. Zelfs de burgerlijke geschiedenisboeken geven het toe: in 1918 werd het standpunt van de Belgische burgerij in grote mate bepaald door de vrees dat het proletariaat "op een of andere manier het Russische voorbeeld zou volgen".¹

Het was diezelfde angst voor de verspreiding van het socialisme die onze ouders na de Tweede Wereldoorlog de sociale zekerheid bezorgde met pensioenen, ziekte- en invaliditeitsverzekering, werkloosheidsuitkeringen, kinderbijslag en vakantiegeld. Door hun heroïsche en beslissende rol in de strijd tegen het nazisme en tegen de bezetting was de sympathie voor de Communistische Partij en de Sovjet-Unie enorm. In ons land was het aantal leden van de Communistische Partij gestegen van 12.000 bij de bevrijding (in september 1944) tot 103.000 in augustus 1945. De dreiging van een revolutionaire situatie was de voornaamste reden waarom de heersende elite het befaamde "Rijnmodel" invoerde in Europa. Om het kapitalisme te redden heeft ze de sociale zekerheid toegestaan, "van de belangrijkste verworvenheden van de arbeidersklasse. Robert Vandeputte, die tijdens de Tweede Wereldoorlog voorzitter was van de Emissiebank (die voor de Duitsers werkte) en die later minister van Financiën

werd, bevestigt het: "In 1944 waren de bedrijfsleiders ongerust over het opkomen van het revolutionaire gedachtegoed. Het aanzien van het communisme was inderdaad zeer groot. Ze hadden schrik, en niet ontrecte, van onteigeningen en nationalisaties."

De Oktoberrevolutie en de sociaaldemocratie

Dat de Oktoberrevolutie en de stichting van de Sovjet-Unie, en niet de deelneming van de socialistische partijen aan de macht, de belangrijkste gebeurtenis van de twintigste eeuw was voor de werkende mensen van heel Europa wordt ook negatief bevestigd.

Sinds de verdwijning van de Sovjet-Unie heeft de arbeidersbeweging in Europa alleen maar achteruitgang gekend, en dat ondanks en zelfs dankzij de praktisch onafgebroken machtsdeelname van de socialistische/sociaaldemocratische partijen. Sinds de verdwijning van de Sovjet-Unie, waaraan ze veel hebben bijgedragen, hebben de Europese socialisten geen centimeter sociale vooruitgang bekomen. Sinds 1989 wordt het befaamde Rijnmodel, met hun medewerking, stap voor stap afgebouwd.

Onze kinderen zullen waarschijnlijk de eerste generatie in 90 jaar zijn bij wie de sociale bescherming minder goed zal zijn dan die van hun ouders.

De achturedag, de vijfdaenweek en een vaste job zijn niet meer dan herinneringen. De helft van de jonge Belgen start hun carrière met deeltijdse jobs. Precaire interimjobs schieten als paddenstoelen uit de grond. In enkele nochtans zeer rijke landen als Duitsland moet er tegenwoordig tot 67 jaar gewerkt worden om recht te hebben op een volledig pensioen. Ondertussen vinden miljoenen jongeren geen fatsoenlijk werk en kunnen ze geen huis kopen of een gezin stichten.

Binnenkort zal het onmogelijk zijn om zonder bijkomend privépensioen te overleven, of om zich in het ziekenhuis te laten verzorgen zonder bijkomende privéverzekering. Maar die extra verzekeringen zijn een luxe die voor een groot deel van de werkende mensen onbereikbaar is.

In de komende weken beslissen de Europese leiders over de fameuze "exicurity". Hun plannen willen een groot deel van de sociale verworvenheden inzake werkcontracten en recht op vooropzeg op losse schroeven zetten.

Openbare diensten als energie, transport, post en watervoorziening worden ontmanteld en aan de multinationals overhandigd. In plaats van de basisdiensten aan de bevolking te verzekeren worden er alleen nog maar buitensporige dividenden verzekerd voor de aandeelhouders van Suez, Veolia en anderen. En dat terwijl armen, zelfs met een job, moeten gaan bedelen om energiecheques om verlichting en verwarming te hebben.

Sinds de verdwijning van de Sovjet-Unie is 10 procent van het bruto nationaal product van België, 10 procent van alle rijkdom die gebruikt werd voor de sociale zekerheid en de openbare diensten, in de koffers van de kapitalisten verdwenen.

Dit alles maakt duidelijk dat de socialistische leiders die de sociale verworvenheden van de twintigste eeuw op hun naam schrijven, verzinsels vertellen.

Trouwens, als hun politiek het zou gehaald hebben zou er nooit een Sovjet-Unie geweest zijn en zou de bourgeoisie nog langer op haar twee oren hebben kunnen slapen.

Vanaf het begin van de Oktoberrevolutie stonden de sociaaldemocratische leiders, waaronder die van de Belgische Werkliedenpartij, op het voorplan in de strijd tegen de

nieuwe socialistische staat. In mei en juni 1917, in volle Russische revolutie, zijn de leiders van de BWP Vandervelde, De Brouckère en De Man naar het Russische front gegaan om de arbeiders en boeren aan te zetten om door te gaan met de oorlog ten voordele van Engeland, Frankrijk, België en Rusland, de alliantie die in 1914 gevormd was. In het andere kamp zaten Duitsland, Oostenrijk en Turkije. Het was de grootste slachting die de mensheid tot dan toe gekend had: tien miljoen doden.

De Eerste Wereldoorlog

De Eerste Wereldoorlog was de eerste oorlog waarin psychologische tactieken een rol hebben gespeeld. In alle landen werd er een psychose gecreëerd: het vaderland is in gevaar. Onder invloed van die propaganda hebben de meeste mensen effectief geloofd dat het ging om het redden van het vaderland. De opportunisten in de socialistische beweging hebben geantwoord: wij kunnen ons toch niet afsnijden van de massa's als die voor de oorlog zijn? En in naam van de massa's hebben ze zich openlijk aan de kant van de oorlogszuchtige bourgeoisie van hun land geschaard. De parlementaire fracties van de socialistische partijen hebben de oorlogskredieten voor hun legers goedgekeurd en de arbeiders elkaar doen afslachten voor de belangen van de grote mogendheden. In die tijd was de Belgische Werkliedenpartij redelijk sterk in Europa. Emile Vandervelde was er de leider van, maar hij was ook voorzitter van de Socialistische Internationale. Vandervelde stuurde Belgische arbeiders naar het slagveld met volgende woorden: het gaat om een heilige oorlog voor het recht, de vrijheid en de beschaving, voor het recht van de volkeren op zelfbeschikking. In het kamp van Vandervelde, het kamp van de vrijheid en de beschaving, zat ook het tsarisme, het meest feodale, reactionaire en achterlijke regime van Europa.

De demagogie die Vandervelde gebruikt om aan te zetten tot oorlog wordt trouwens ook gebruikt door de Duitse socialisten om de Duitse arbeiders te doen vechten tot de eindoverwinning.

Maar achter die demagogie van verdediging van het vaderland slaagt de voorzitter van de wereldwijde socialistische beweging er niet in om zijn expansionistische dromen te verbergen: Het is te vroeg om te spreken over wat wij terecht zullen opeisen op de dag van de overwinning. Misschien een wijziging van de grenzen in de streek van Moresnet en Malmédy, of zelfs het Groothertogdom Luxemburg, als de bewoners het willen. Vandervelde verschijnt hier openlijk als de woordvoerder van de Belgische bourgeoisie die een deel van Duitsland wil annexeren, Luxemburg inpalmen en Rwanda en Burundi overnemen.

Dit maakt duidelijk dat het overlopen van de socialistische partij naar het kamp van de imperialistische bourgeoisie al 90 jaar geleden gebeurde.

De bolsjewieken onder leiding van Lenin hebben vanaf het begin in 1914 verklaard dat de oorlog niets te maken had met de verdediging van het vaderland. Het doel van de twee kampen, van de Franse, Duitse, Engelse en zelfs Belgische bourgeoisie was hetzelfde: hun grondgebied en hun kolonies uitbreiden en nieuwe gebieden veroveren en plunderen. Lenin zei dat de bourgeoisie het volk bedriegt door de imperialistische oorlog te verbergen achter de verdediging van het vaderland. De arbeiders hadden er niets bij te winnen. Om een einde te maken aan dat bloedbad moet er als Duitse, Franse of Belgische arbeider gewerkt worden aan de omverwerping van de eigen bourgeoisie, die mee verantwoordelijk is voor die slachtpartij, zei hij. De wapens die men in handen heeft moeten niet op de arbeiders van de andere landen gericht worden, maar alle arbeiders in Duitsland, Frankrijk en België moeten verbreederen en hun wapens tegen de eigen

bourgeoisie richten. Zo kan de onrechtvaardige wereldoorlog veranderen in een oorlog voor de omverwerping van de klasse van uitbuiters en onderdrukkers.

Hij wist dat het volk aan het begin van de oorlog daar nog niet klaar voor was.

Lenin zei daarentegen: het volk is nu voor de oorlog. Als revolutionairen begrijpen wij dat heel goed. Ze zijn onder de invloed van de propaganda en van de psychologische oorlogsvoering. Maar de oorlog zal zoveel wreedheden met zich mee brengen dat de massa's zullen begrijpen dat het een onrechtvaardige oorlog is, in het belang van de bourgeoisie.

De revolutionairen moesten beginnen om de geest van de mensen daarop voor te bereiden door een lange en clandestiene strijd. Ze moeten weigeren om voor de oorlogskredieten te stemmen en ze moeten de dagdagelijkse belangen verdedigen van de arbeiders: brood en werk.

Dat is wat de bolsjewieken in Rusland gedaan hebben. In 1914 vertrekken de Russische soldaten, net als de Franse, al zingend naar de oorlog. Maar begin 1917 kunnen ze en willen ze niet meer: 2,5 miljoen doden, 4,5 miljoen gewonden, 1 miljoen deserteurs. Van de 12 miljoen soldaten in het Russische leger zijn er meer dan 10 miljoen boeren die een stuk grond willen bezitten. Ze deserteren massaal. In de steden gaan de hongerlijdende arbeiders in staking. De soldaten voegen zich bij de stakers. In enkele dagen stort het regime van de tsaar in. Maar de nieuwe voorlopige regering van de burgerij, geleid door Kerenski, wil de oorlog verderzetten.

En het is dus in volle Russische revolutie dat de leiders van de BWP Vandervelde, De Brouckère en De Man naar het Russische front gingen. Ze verspreidden er een brochure getiteld 'Oproep van de Belgische arbeiders aan hun Russische kameraden'. Ze beschreven er de miserie van de Belgische arbeiders onder de Duitse bezetting. Maar ze deden dat met als enige doel om de Russische arbeiders de oorlog tegen de Duitsers te doen verderzetten aan de kant van de Fransen, Engelsen en Belgen. De Brouckère en De Man hebben zelfs Russische officieren aangeraden om met de mitrailleur te schieten op soldaten van het zevende Siberische korps die in opstand kwamen. Destree, een andere bekende socialistische leider, werd benoemd tot Belgisch ambassadeur in Rusland na de Februarirevolutie. Zelf omschreef hij zijn missie als het veiligstellen van de Belgische economische belangen tegenover de revolutionairen. En die belangen waren niet min. België was in die tijd de derde buitenlandse investeerder in Rusland, na Frankrijk en Engeland.

Maar op 26 oktober 1917 wordt er een nieuwe regering gevormd, de regering van de Sovjets, geleid door Lenin. In één dag realiseert hij het programma dat de regering van Kerenski in acht maanden niet kon uitvoeren: alle macht aan de sovjets, vrede, brood en land.

De Burgeroorlog

Direct daarna valt in december 1917 een internationale coalitie, onder leiding van Frankrijk en Engeland, Rusland binnen en schaarde ze zich in de bloedige burgeroorlog aan de zijde van de contrarevolutionairen geleid door voormalige tsaristische officieren. Die oorlog zal tot 1922 duren. In 1920 moesten Frankrijk en Engeland zich terugtrekken omdat ze de controle over hun troepen dreigden te verliezen. Er waren muiterijen op Franse schepen in de Zwarte Zee.

De leiders van de BWP stonden van bij het begin aan de kant van de contrarevolutie. Destruktie haatte de Oktoberrevolutie. Over Lenin sprak hij als "een onbetekenend iemand, half Mongool, half Boche". Volgens hem had de revolutie trouwens geen kans van slagen want de "Rus is de zoon van een zatlap, de kleinzoon van een slaaf en de afstammeling van een Aziatische barbaar". Hij verborg zijn sympathie voor de contrarevolutionaire tsaristische generaal Koltchak niet en toen hij in 1919 Belgisch ambassadeur werd in Japan pleitte hij daar voor een Japanse militaire interventie tegen de Russische revolutie aan de zijde van de Fransen en Engelsen.

Ook Vandervelde was ervan overtuigd dat de revolutie zou mislukken want "de Russische arbeiders zijn voor het grootste deel ongeletterd". Gedurende heel de burgeroorlog voerde de BWP-krant, Le Peuple, een heftige campagne tegen de Oktoberrevolutie en de andere revoluties in Europa. In december 1918 schreef ze dat "een succes van de Spartakisten in Duitsland een inval van Engelse en Franse troepen nodig zou maken". In mei 1919 steunde de krant de buitenlandse interventie tegen de Sovjetmacht en in november 1920 vergeleek ze de volkscommissarissen, de Sovjetministers, met "een modernise-ring van de gewapende overval".

Vanaf 1917 werden de klassenstrijd, het proletarisch internationalisme en de verdediging van de Russische revolutie onafscheidelijk. Binnen de BWP verzetten Belgische militanten zich tegen de ofwel partijlijn. Sommigen vochten aan de kant van de bolsjewieken zoals Frédéric Legrand, een smid uit Bergen. Tijdens de oorlog was hij met andere Belgische arbeiders naar de wapenfabrieken in Rusland gestuurd. In Petrograd was hij de stuwende kracht van een Belgische groep bolsjewieken van 300 arbeiders. Hij kwam er Julien Lahaut tegen die toen soldaat was en later leider van de Communistische Partij. Legrand nam deel aan de bestorming van het Winterpaleis op 5 november 1917. Later werd hij ontvangen door Lenin met een delegatie Belgische arbeiders en tot 1921 vocht hij mee aan de kant van de bolsjewieken.

In de BWP zelf, zowel in Vlaanderen, als in Brussel en Wallonië, verzette de linkerkant zich tegen Vandervelde. De Vredesgroep van Gent, waar de dichter Richard Minne lid van was, eiste in 1918 het einde van de oorlog en solidariteit met de Oktoberrevolutie. Ze was voorstander van de stichting van een Derde Internationale want de Tweede, waaraan de leiding van de BWP trouw bleef, was niet in staat geweest om de oorlog te verhinderen.

Wanneer de Duitse soldaten tegen hun officieren in opstand kwamen en in Brussel een revolutionaire raad instelden naar het voorbeeld van wat er in Duitsland gebeurde, sloten BWP-militanten en leden van de socialistische Jonge Garde zich bij hen aan. Een van hen was Joseph Jacquemotte, de latere voorzitter van de Communistische Partij. Hij richtte de krant L'Exploitée op met de bedoeling om links binnen de BWP te verenigen. Eind 1918 waren er in Hoei betogingen om de Duitse revolutie te steunen.

In augustus 1920 liet de eerste minister van de regering waarin ook socialisten zaten, een wapentransport passeren voor de contrarevolutionaire troepen in Polen. Maar bij het laden in Antwerpen brak er een kist en de dokwerkers zagen dat er geweren in zaten. Onmiddellijk staakten ze het werk, des te meer omdat hun internationale vakbond tot een boycot van die transporten had opgeroepen.

In 1919 richtte Lenin de Communistische Internationale op, de Derde Internationale, om de sociaal-democratische Internationale te vervangen die alle socialistische idealen verraden had. Zij werd een aantrekkingspool voor alle bewegingen die revolutionair

waren gebleven. En het was in 1921 dat uiteindelijk de Communistische Partij van België werd opgericht, de Belgische afdeling van de Derde Internationale.

De revolutionaire erfenis van de Oktoberrevolutie

De Oktoberrevolutie van 1917 was de belangrijkste gebeurtenis voor de emancipatie van de mensheid sinds 1789! De schrik voor het socialisme ligt aan de basis van alle grote verworvenheden die vandaag door de rechtse en sociaaldemocratische partijen worden afgebouwd: sociale zekerheid, pensioenen, cao's, statuten, recht op werk, nationalisaties!

Nee, de omverwerping van de socialistische staten was geen vooruitgang van de vrijheid, het is een contrarevolutionair proces dat heeft afgerekend met de sociale en humanitaire verworvenheden van de volkeren van het Oosten!

Vandaag is het debat tussen degenen die zich beroepen op de revolutionaire erfenis van de Oktoberrevolutie en de voorstanders van een nieuwe sociaaldemocratische variant opnieuw actueel. De arbeidersklasse is haar vertrouwen in de traditionele sociaaldemocratie vandaag meer en meer aan het verliezen. Sommigen, die nochtans uit de revolutionaire arbeidersbeweging afkomstig zijn, willen een nieuwe kwalitatieve stap zetten, zoals zij het noemen, in het aanpassingsproces aan het linkse socialisme. Ze spreken niet meer over de noodzaak de productiemiddelen te socialiseren. Ze beloven een progressief alternatief, vrede, sociale rechtvaardigheid, duurzame ontwikkeling! Wat wij allemaal graag willen.

Maar dat is onmogelijk zonder socialistische revolutie, zonder socialisatie van de grote productiemiddelen, zonder politieke macht voor de arbeiders, zonder democratie voor de meerderheid, zonder leidende rol van de arbeiders in de samenleving!

Ze zijn voor de parlementaire weg naar het socialisme, voor de vreedzame overgang naar een socialistische economie, voor de vreedzame coëxistentie van socialisme en imperialisme, maar zo doen ze niet meer dan de oude sociaal-democratische recepten weer tevoorschijn halen.

Wanneer de productie en de handel, die meer en meer geïnternationaliseerd zijn, het leven van de mensheid bepalen, is het onaanvaardbaar dat de grote productie- en communicatiemiddelen in handen zijn van een zeer klein aantal kapitalisten.

Terugkeren naar de oude sociaaldemocratie van de Tweede Internationale om de nieuwe sociaaldemocratie van Blair en Schröder te bestrijden? Maar de oude sociaaldemocratie waarvan ze dromen, is die van de Vanderveldes, van de Destroes, die miljoenen arbeiders naar het slagveld heeft gestuurd, die vanaf het begin de eerste socialistische staat ter wereld heeft bestreden. Dat is die sociaaldemocratie die zonder de overwinning van de Oktoberrevolutie en de strijd van de werkende mensen helemaal niets bereikt zou hebben.

Ik zou willen afsluiten met de woorden van kameraad Ludo Martens geschreven ter gelegenheid van de tachtigste verjaardag van de Oktoberrevolutie: De twintigste eeuw zal de eeuw blijken van de generale repetitie van de wereldwijde socialistische revolutie. Bij de aanvang van het jaar 2000 maken de zowel positieve als negatieve ervaringen het alle antikapitalistische krachten mogelijk om een beter begrip te hebben van de historische correctheid van de principes van de Oktoberrevolutie.

In de loop van de eerste helft van de twintigste eeuw heeft de trouw aan de marxistisch-leninistische principes overwinningen opgeleverd aan de revolutionaire krachten in heel de wereld; in de loop van de tweede helft van deze eeuw heeft hun toenemende liquidatie door het revisionisme voor pijnlijke nederlagen gezorgd op wereldniveau.â€•

â€œDe communisten zijn ervan overtuigd dat de eenentwintigste eeuw de eeuw zal zijn van de triomf van de principes van de Oktoberrevolutie en van het marxisme-leninisme op de vijf continenten. De twee grote problemen die onze wereld sinds het begin van deze eeuw gekend heeft â€“ het probleem van de bevrijding van de arbeid door de socialistische revolutie en dat van de nationale bevrijding door de anti-imperialistische en democratische revolutie als voorbereidende fase voor de socialistische revolutie â€“ zullen zich ook in de volgende eeuw stellen. Maar ze zullen zich met een veel grotere hevigheid stellen en met een onvergelykbare omvang, want de arbeiders van de meest afgelegen hoeken van de aarde zullen worden meegevoerd in een enkele revolutionaire stortvloed.â€•

â€œEn aan het begin van de eenentwintigste eeuw zal de arbeidersklasse over oneindig veel meer ervaring beschikken dan het proleta-riaat van 1900, dat op wereldniveau toen nog in haar kinderschoenen stond.â€•

20 oktober 2007

Herwig Lerouge is hoofdredacteur van Marxistische Studies en lid van de Nationale Raad van de Partij van de Arbeid van België. (herwig.lerouge@ teledisnet.be)

Noot

1. J. Bartier, *La politique intérieure belge (1914-1940)*, Brussel, 1953, deel 4, p. 47. Geciteerd in Claude Renard, *Octobre 1917 et le mouvement ouvrier belge*, 1967, Fondation Jacquemotte, Brussel, p. 63.